UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

De sapie[n]tia

urn:nbn:de:hbz:466:1-69610

Visual Library

virtutes beatiſſime virginis excellūt om̄es viatores. ⁊ dona excellunt
virtutes in ſuis actibꝫ. ergo beatiſſime virginis marie dona excellunt
om̄es viatores ¶ Itē in hierarchia celeſti ſupmus ordo eſt ſeraphin 3
⁊ qui excellit charitate que ē excellētiſſimū donū excellit in oībꝫ alijs
donis. ergo in eccleſiaſtica hierarchia erit ſic. ſed beatiſſima virgo ex
cellit omnē creaturā in charitate. ergo in alijs donis. ¶ Itē dr̄ beatꝰ 4
Grego. ꝙ ſapiētia opponiť ſtulticie ſiue inſipiētie. ſciētie luxuria. in/
tellectui gula. timori ſupbia. fortitudini accidia. pietati auaricia.
¶ Itē in Luca Aſſumit alios ſpūs ſeptē nequiores ſe. dicitur ꝙ intel 5
lectui opponiť ebetudo. conſilio temeritas. pcipitiū fortitudini. re/
miſſio timori. ſciētie ignorātia. Ex his pꝫ ꝙ dona in viatoribꝫ com
muniter ſunt in pmixtione ad ꝯtraria. ⁊ ideo cum pugna. in beatiſſi
ma virgine nō ſunt paſſibilia cū pugna ad ꝯtraria. ergo ſunt in ea
ſm modū q̄ eſt ſupra ſtatū viatoꝝ ¶ De donis in ſpeciali
Dr̄ Secūo de ſapiētia in ſpeciali. eccleſiaſtici. vbi humilitas ibi Rō prima
ſapiētia. hec ꝑpoſitio ē ꝑ ſe in theologia. ergo vbi maior hu
militas ibi maior ē ſapiētia. vbi ſumma ibi ſumma. Sed in beatiſſi
ma virgine improportionabilis fuit humilitas. ergo improportio/
nabilis ſapiētia. maior pꝫ in euāgelio vbi dr̄. Qui ſe humiliat exal
tabitur. que ſil'r eſt ꝑ ſe. ergo q̄ improportionabiliter exaltatur etiaꝫ
alijs improportionabiliter demonſtrať humilis Sed beatiſſima vir
go ſuꝑ om̄es choros angeloꝝ in quartā hierarchiā ſm Hiero. exalta
ta improporcionabiliter alijs ſuꝑ choros ⁊ angelos aſcēdit. ꝙ omni
um hoīm ⁊ angeloꝝ humilima fuit. ergo ⁊ oēs in ſapiētia tranſcen 2
dit ¶ Itē ſapiētia eſt quidā guſtus ſpūalis prime veritatis ꝑ modū
ſumme bonitatis. In guſtu aūt tria ſunt conſideranda. vt dr̄ phus
Primū eſt guſtus qui eſt quidā tactus. Itē guſtus eſt diſcretio gu/
ſtabiliū. Itē ibi delectatio quedā ex ꝯiūctōe guſtabilis cū guſtante.
Et ſic tria ſunt in guſtu. immediata ꝯiūctō. diſcretio ⁊ delectatio Sꝫ
in his omnibꝫ excellit beatiſſima virgo gratia doni oēs viatores. igiť
in ſapiētia excellit oēs viatores Qd̄ aūt in tactu in immediata cō/
iunctōe excellit omnes viatores. pꝫ qꝛ illa coniunctio eſt ꝑ charita
tem. ergo vbi maior ⁊ inſeperabilior dilectio. ibi ꝓpinquior ⁊ indiſ/
ſolubilior ⁊ immediatior eſt cōiunctio ¶ Item incorruptio facit pro
ximū deo. igitur vbi ſumma incorruptio ibi ſumma cōiūctio ⁊ pro/ 3
xima. hec aūt omnia fuerūt in beatiſſima virgine ſuꝑ omnes viato/
res. igiť in tactu ⁊ immediata ꝯiunctōne excellit omnes viatores
¶ Item ꝙ in diſcretione excellat patꝫ. diſcretio guſtantiū falliť duo
bus modis. Uno mō ex parte guſtabilis ꝓpter ſaporē vel guſtabili 4
um ꝯmixtōem vel ſiliatōem Alio mō ꝓpter guſtatiui organi īfectio
nē diſcurſiuam. ⁊ hec deceptio nō tm̄ ꝯtingit in corꝑali. ſed etiam in

ſpūali ex parte guſtabilis. vt qn̄ tranſfigurat ſe angelus ſathane in
angelū lucis. ⁊ qn̄ affectio naturalis videt̄ eſſe ſpūalis vel ecōuerſo
tūc ſaporū eſt cōmixtio ſiue cōfuſio ⁊ generat deceptōem in guſtāte.
Ex parte aūt guſtatiui vt qn̄ guſtus ſpūalis eſt infectus ꝯtraria de/
lectatōe vel ad minus fomitis corruptōne. que ſenſum ſpūalis dele
ctatōis impediūt ⁊ saporē diminuūt ⁊ diſcretōem ꝑuertūt vt dicas
malū bonū ⁊ bonū malū. ponēs tenebras lucem ⁊ lucem tenebras.
Dicit em̄ eſt aīalis homo q̄ nō ꝑcipit neq̧ diſcernit que dei ſunt. cuiꝰ
deus venter eſt ⁊ eſſe ſub ſenſibꝫ delicias cōputat. māna faſtidiēs qđ
venit de celo. murmurat ꝓ panibꝫ ⁊ alleis ⁊ cepe in egypto. hec autē
deceptio vel decipiēdi poteſtas lic̄ ſm̄ magis ⁊ minus ē in omni vi
atore fomitis corruptōe aliquo mō remanēte. Sed hec tn̄ deceptio
ſiue decipiēdi poſſibilitas nullo modo fuit in beatiſſima virgine que
ꝑ omnia aſtutias dyaboli nō ignorauit. ⁊ ſemꝑ vt virgo prudētiſſi
ma reprobauit malū ⁊ elegit bonū ſine errore. cuius palatū ſpūale
a corruptōe fomitis ſanū et purū fuit ⁊ ſpūali dulcedine plenū. ni/
hil em̄ niſi ꝓpter deum ⁊ deū guſtauit. ⁊ ſic guſtus eius ſpūalis falli
nō potuit. ergo in diſcretōe guſtus ſpūalis omnes viatores excellit
5 ¶ Itē ꝙ in delectatōe que ē in guſtu ſpūali oēs excellat ptꝫ dt̄ em̄ bea
tus Greg. ſuꝑ Job. ꝙ ſapiētia eſt donū reficiēs ſpe ⁊ certitudine. ſed
ſpes ⁊ certitudo btē ꝟginis eſt oībꝫ viatoribꝫ improporcionabil̄. er/
6 go eius refectio eſt improporcionabilis ⁊ inequalis ¶ Itē inter eſuri
re ⁊ eſſe ſaturatū mediū eſt comedere. ſꝫ vnū extremoꝝ. ſ. eſurire ⁊ ſi/
tire iuſticiā ꝓpriū eſt viatoꝝ. ſaturatū eſſe ꝓpriū eſt cōprehēſoꝝ. igit̄
comedere ꝓprie ꝑtinet ad ſtatū mediū. ſed illū tenet btiſſima virgo
ergo videtur ꝙ eius preguſtatio ſit per modum comeſtionis inter
famem et ſaturitatem. ¶ De dono intellectus

Rō prima

Dr̄ Tertio de dono intellectus q̄liter fuit in ꝟgine btiſſima. et
videt̄ ꝙ ſilr̄ medio modo īter viatores ⁊ cōprehēſores. ¶ Cū
em̄ donū intellectꝰ ſit cognoſcere deū expreſſe in ſua imagine. ⁊ inter
cognoſcere deū ꝑ imaginē ⁊ ſine lumine cū fidei obſcuritate. ⁊ cog/
noſcere lumē increatū increato lumine ſine imagine mediū ſit cog/
noſcere in lumine creato ſine imagiē. ſicut vnū extremoꝝ ꝯuenit pu
ris viatoribꝫ ⁊ alteꝝ ꝯphēſoribꝫ ꝯuenit. ita mediū ad ſtatū mediū ꝑ
2 tinebit ¶ Itē inter cognoſcere creatū ꝑ creatū. ⁊ increatū ꝑ increatuꝫ
mediū ē cognoſcere increatū ꝑ creatū vel ecōuerſo Sꝫ tria iſtoꝝ cui
dētiū reperiunt̄ ⁊ nihil ē vacuū. ḡ et reperit̄ quartū. puri viatores vi
dēt deū increatū ꝑ creatū. id ē ꝑ fidē. Vn̄ Yſa. Ea que ſub ipo ſunt
⁊c. Gloſa gregorij. Cū mens in ꝯtēplatōe ꝓficit. nō id qđ ipe eſt ſed
quod ſub ipo eſt ꝯſpicit. nemo em̄ vidit deum vnq̄ꝫ. hoc eſt cogni/
tione viatoris. Comprehenſores autem vident deum increatum